

תשע"ד

משרד החינוך

אגף קליטת תלמידים עולים

חוברת לתלמיד

ירושלים

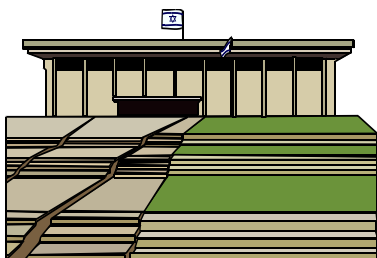
רמת הביניים

הוראת העברית כשפה שנייה

תשע"ד

ירושלים / חגית אמסטרדם פרנקל

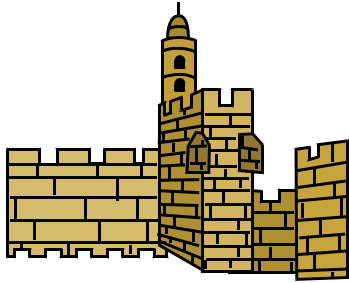
אמא, למה יש יום ירושלים
ואין יום תל אביב או גבעתיים?
גיא חזר מהגן ושאל את אמא
אמא חייכה ומיד אותו הבינה.

יום ירושלים חוגגים בשמחה
כי ירושלים היא עיר הבירה.
היא העיר החשובה במדינה
ושם נמצאים גם בנייני הממשלה.

ופעם לפני הרבה שנים

לא היו איתנו המקומות הקדושים.

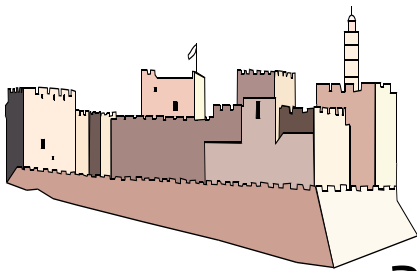
מקומות קדושים? שאל גיא בפליאה
אבל כבר הייתה לנו מדינה.

ירושלים בתקופת התנ"ך כבר הייתה

ואת בית המקדש שלמה המלך בנה.

בית המקדש בינתיים חרב

ורק הכותל המערבי ממנו נותר.

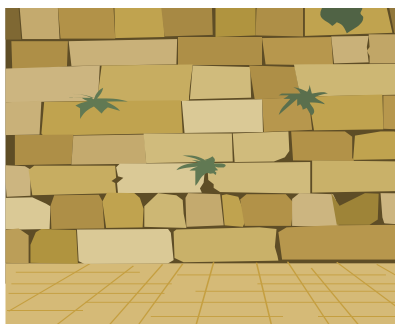
בירושלים העתיקה המוקפת חומה

גרו תמיד יהודים גם לפני קום המדינה.

ועד המלחמה שבה קמה המדינה

היתה ירושלים אחת עתיקה וחדשה.

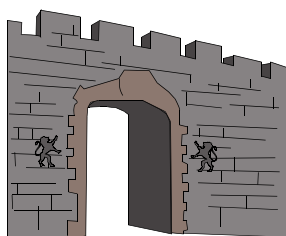

עכשיו הבנתי, קרא גיא בשמחה
ואמא של גיא המשיכה וסיפרה.
במלחמת השחרור קמה מדינה
אבל בלי ירושלים העתיקה.

וכך חלק מירושלים הגדולה
נשאר בידי הערבים 19 שנה.
הכותל המערבי שם נשאר
ולהתפלל לידו כבר אי אפשר.

רק במלחמת ששת הימים
דרך שער האריות נכנסו הצנחנים.
אל הכותל הגיעו במהרה
וזו הייתה ממש שמחה.

מאז, כל ירושלים שלנו
והיא עיר בירה חשובה לכולנו.
בירושלים נמצאים מקומות חשובים
חלקם ישנים וחלקם חדשים.

לכן החליטו על היום המיוחד
ירושלים - עיר שחוברה לה יחדיו.
בירושלים גרים מכל הדתות והעמים
ויש שם בתי תפילה שונים.

ואיך חוגגים לירושלים חגיגה?
- בירושלים עורכים רק חגיגות
ומקשטים אותה בדגלים ברחובות.
ענתה אמא ואת גיא חיבקה.

הכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי

מֶה פְּרוּשׁ הַמִּלָּה כֹּתֵל?

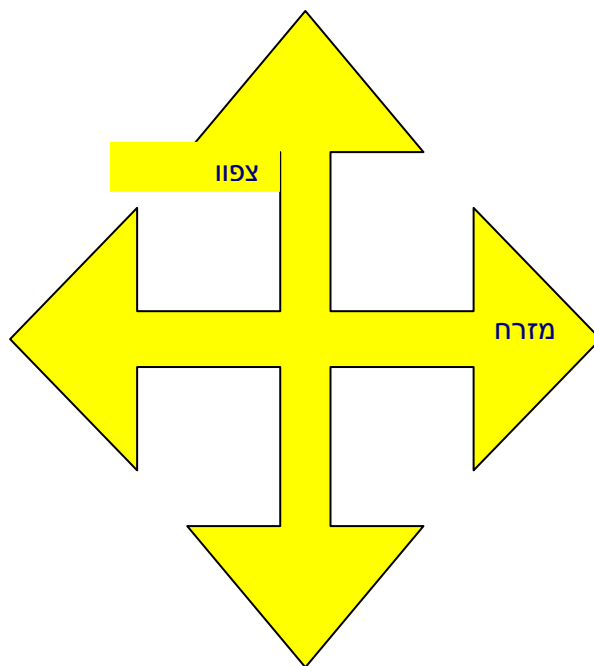
לְפָנֶיךָ מַחֲסַן מַלִּים: מִתַּח קוֹ מִתַּחַת לְפְרוּשׁ הַמִּתְאִים.

1. בְּנִין.

2. בֵּית-מִקְדָּשׁ.

3. קִיר.

4. גֶּגֶג.

לְפָנֶיךָ 4 כּוּוֹנִים בַּמִּפְּהָ:

הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי נִמְצָא

בְּכוּוֹן מַעֲרָב,

מְשִׁימָה

1. צִיר אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

2. צִיר חוֹמָה מִסְבִּיב לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

צָבַע אוֹתָהּ בְּצָבַע חוּם.

3. הִדְגִּישׁ בְּצָבַע אַחֵר אֶת הַקִּיר הַמַּעֲרָבִי שֶׁל הַחוֹמָה.

תפזורת ירושלים:

י	ר	ו	ש	ל	י	ם	א
ר	א	ש	ל	י	ר	ב	י
ו	א	ס	ו	כ	ו	ת	ל
ש	ל	ו	ם	א	ש	ע	ר
ל	י	ר	ו	ש	ל	י	ם
י	ר	ו	ש	ל	י	ם	ד
ם	ה	ר	מ	י	ם	ה	ר
ג	ח	ו	מ	ה	ב	י	ת

כמה פעמים מופיעה המלה-ירושלים? ____

יום ירושלים

ביום ראשון ישבנו בפתח,

והמורה לפתע הודיעה,

שהיא משנה את סדר היום.

היא מחקה את שעור חשבון

וכתבה במקום "חגים".

הילדים שמחו ואמרו:

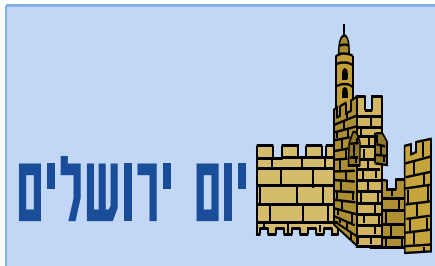
"יש! נלמד על חג שבועות!"

אך המורה חיכה ואמרה "דוקא לא".

ואז שירז אמרה:

"נכון, הרי יום ירושלים מגיע קודם!"

ואז כתבה המורה על הלוח: "ירושלים".

כָּל יֶלֶד נִתְבָּקֵשׁ לַחֲשׂוֹב עַל מַלִּים וּמְקוֹמוֹת
שְׂמֵיכִירִים לוֹ אֶת יְרוּשָׁלַיִם.

הַמוֹרָה כְּתִבָּה אֶת מָה שֶׁכָּל הַיְלָדִים אָמְרוּ.
בְּסוֹף הַשְּׁעוֹר הִרְגָּשְׁנוּ כּוֹלָנוּ חֲגִיגָיִים,
וְעַד כִּמָּה יְרוּשָׁלַיִם חֲשׂוּבָה וְיִקָּרֶה לְכוֹלָנוּ.

עבודה

1) הָאֵם יָדְעוּ הַיְלָדִים מִיָּד אֵיזָה יוֹם מִתְקָרֵב?

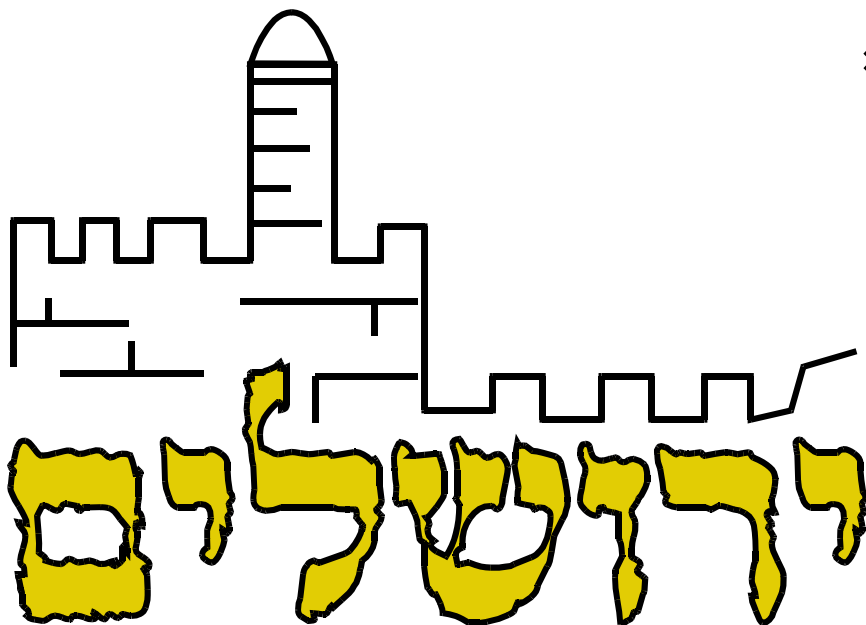
2) מָה הָיָה הַשְּׁנוּי שֶׁעָשְׂתָה הַמוֹרָה?

3) הַשְּׁלִים אֶת הַטְּבֵלָה :

יְחִיד	רַבִּים
לֹחַ	
	יְלָדִים
חַג	
	יָמִים
חֲגִיגָה	

4) לְמַה בְּסוֹף הַשְּׁעוֹר חֲשׂוּ הַיְלָדִים חֲגִיגָיִים?

5) צִבֵּעַ :

ירושלים-עיר בירה

ירושלים עיר הבירה של _____ .

עיר בירה, היא העיר ה _____ ביותר של אותה _____

ירושלים נבחרה לעיר הבירה בשל _____ .

ירושלים, עיר קדושה לכל הדתות, _____

_____ .

יש בה הרבה אתרי קדושה _____

_____ .

תרמילון:

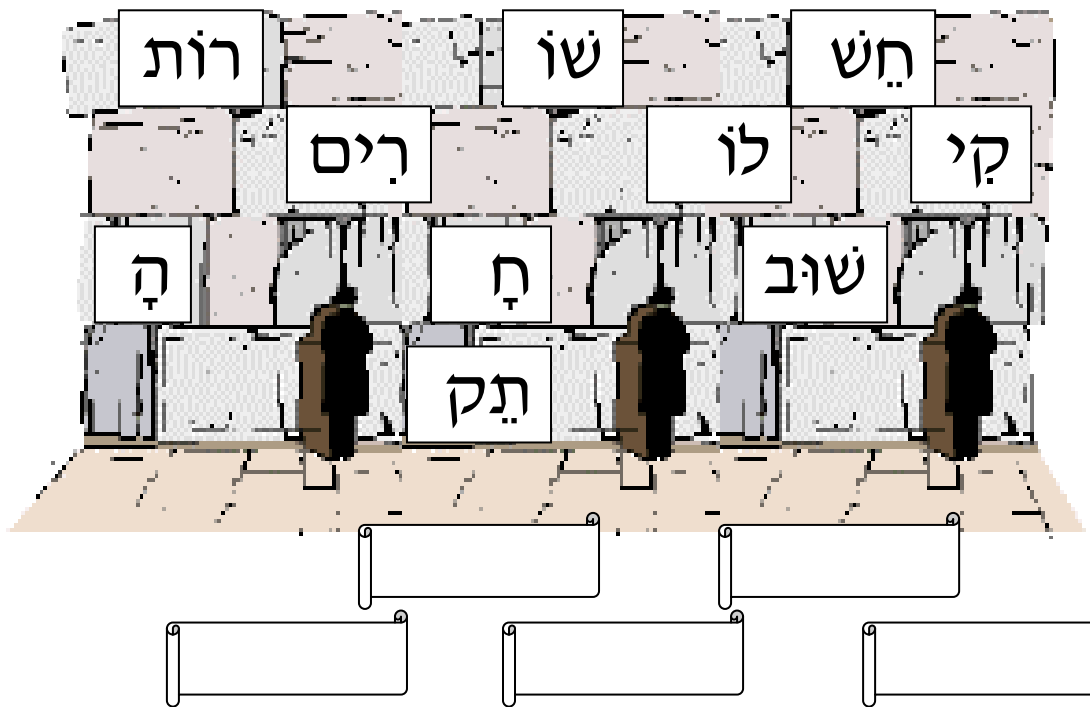
מדינת ישראל, קדושתה, ליהודים, נוצרים, מוסלמים, בתי
כנסיות, כנסיות, מסגדים.

6) השלים :

אני יודע על ירושלים שהיא

7) אני מרגיש כלפי ירושלים

8) הרכב מההברות שבכתל מלים :

6) חבר לכל מלה משפט :

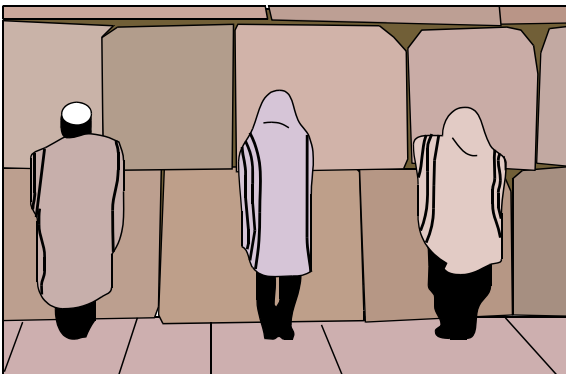
ירושלים

ירושלים עיר עתיקה.
אמרה המורה בכתה.

ירושלים עיר מאד חשובה
והיא לנו עיר הבירה.

פעם, כשבית המקדש היה קיים
עלו לרגל כל העם.
להתפלל לבית המקדש הם הלכו
ואת החגים שם חגגו.

היום נשאר רק הכתל המערבי
והוא השריד היחיד
מבית המקדש הגדול שלנו.
לכן הכתל חשוב לכלנו.

יהודים מכל העולם מגיעים
להתפלל ליד הכתל הם רוצים.
בכתל נהוג להטמין פתקים
ושם גם בקשות מבקשים.

דף עבודה

1. מי עיר עתיקה?

2. מה הנה קים פעם?

3. מה נשאר היום?

4. מה עושים ליד הכתל?

השלימו :

רבים	יחיד
	יהודי
	בקשה
	חג

	מְבַקֵּשׁ
	פְּתִיקָה

חֲגִים יְהוּדִים פְּתִיקִים בְּקִשׁוֹת מְבַקְּשִׁים

The image shows the Seal of the State of Israel. It features a central menorah flanked by olive branches. Above the menorah is a scroll with the Hebrew word 'שְׁנֵי' (Two). Below the menorah is a scroll with the Hebrew word 'תַּשְׁמֵנִי' (Men). The entire seal is set against a white background. The text 'מְדִינַת יִשְׂרָאֵל' (State of Israel) is written in Hebrew at the top of the seal.

גזרו את הכותרות והדביקו אותם ליד הפסקה המתאימה

הכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי-קִיר הַחוּמָה הַמַּעֲרָבִית

מְקוֹם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּעֶבֶר.

הַר הַבַּיִת

הַכֹּתֵל מְקוֹם קָדוֹשׁ בְּכָל הַדּוֹרוֹת.

"כֹּתֵל הַדְּמָעוֹת" וְכֹתֵל הַקִּינּוֹת.

הַכֹּתֵל לִפְנֵי קוֹם הַמְּדִינָה.

הַכֹּתֵל כְּסִמֵּל הִיסְטוֹרִי לָאָמִי.

הכותל המערבי

נכון / לא נכון

1. הכותל הוא הקיר של החומה המערבית. נכון / לא נכון.
2. הכותל הוא הקיר של בית המקדש עֲצֻמוֹ. נכון / לא נכון.
3. המקדש הָיָה מעל הכותל המערבי. נכון / לא נכון.
4. המקדש הָיָה במקום שבו עומדת כִּפֹּת הַזָּהָב. נכון / לא נכון.
5. שלמה המלך בָּנָה אֶת בית המקדש הראשון. נכון / לא נכון.
6. יהודים מִכָּל רִחְבֵּי הָעוֹלָם עוֹלִים לָרֶגֶל לַכּוֹתֵל הַמַּעֲרָבִי. נכון / לא נכון.

7. עולים לכתל במיוחד בשלש הרגלים שהם: פסח, שבועות

ויום

כפור. נכון / לא נכון.

8. הכתל מכנה "כתל הדמעות" כי החילים בכו בכתל. נכון

/ לא

נכון.

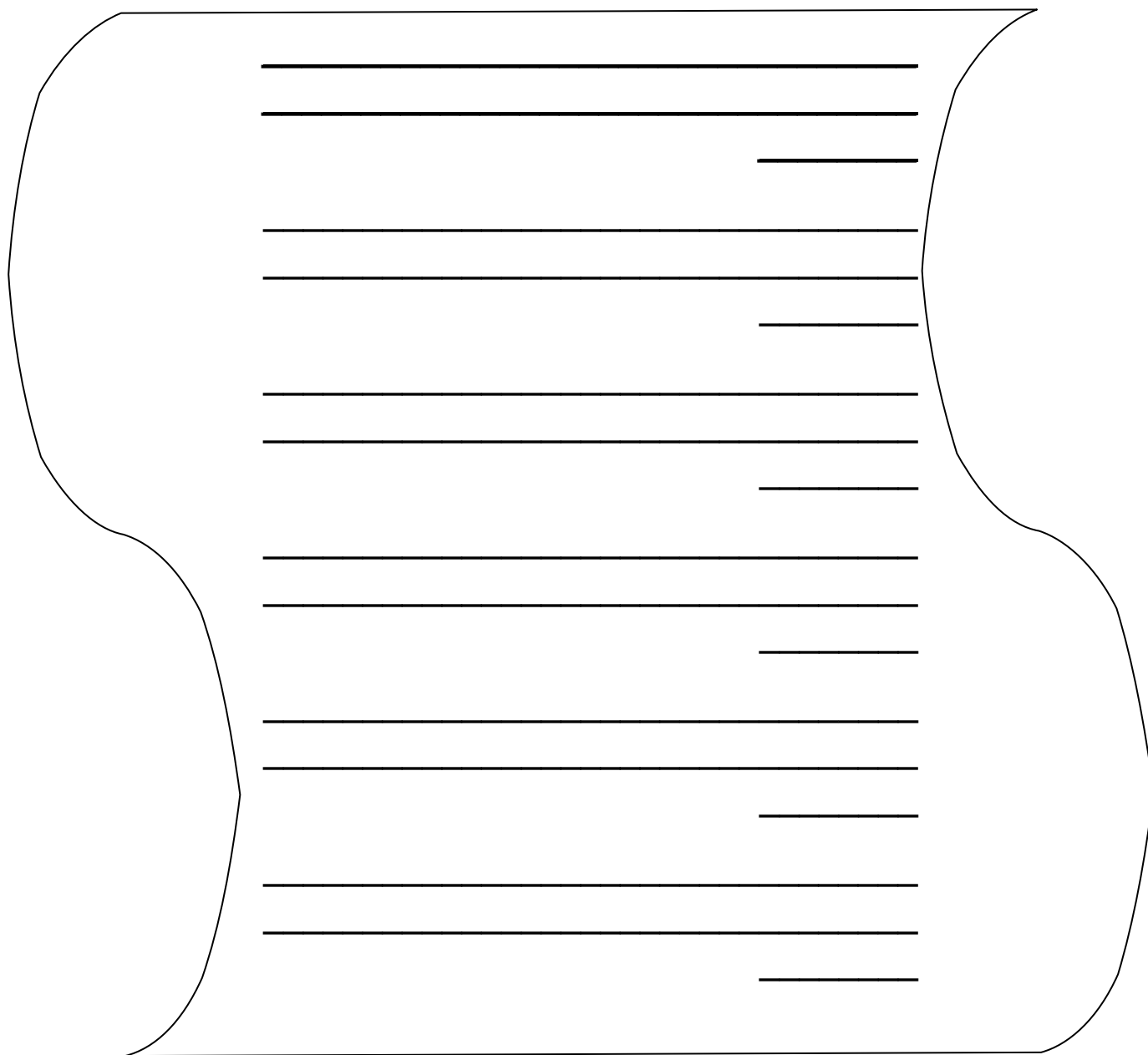
9. נוהגים לשים בין אבני הכתל פתקאות עם בקשות. נכון

/ לא נכון.

10. הכתל משמש גם כסמל השלום. נכון / לא נכון.

המבקרים בכ' תל' נוהגים לשים בין אבניו פתקאות, שרשומות עליהן בקשות שונות.

כתבו בקשה אותה הייתם רוצים להניח בין אבני הכ' תל'.

כּוּתֵל הָאֲבִיוֹנִים / זאב וילנאי

כשעלה ברצונו של שלמה המלך לבנות את בית המקדש,

נגלה אליו מלאך מן השמים ואמר לו :

המקדש שאתה עומד לבנות, יהא חלקם של כל ישראל.

אסף שלמה רוזנים ושרים, כוהנים ולוויים,

וגם לדלת העם קרא.

עמד לחלק בגורל את מלאכת הקודש -

ונפל כּוּתֵל מערבי בחלקם של דלת העם.

התחילה המלאכה בבית אלוהים.

השרים והרוזנים ואילי הכסף קנו ארזים וברושים

והירבו שכירי יום וזרזום לכלות המלאכה.

רק עבודת העניים התעכבה, כי לא השיגה ידם.

אנשים, נשים וטף שבהם עמלו וטרחו, חצבו אבנים,

אבן שלמה מוסעת ממערה גדולה - היא מערת צדקיהו,

עד שגמרו מלאכתם והקימו לו לכותל המערבי.

וכשהחריב האויב בעוונותיו הרבים את בית המקדש,

אכלה האש את כתליו,

ורק אבני הכותל המערבי ניצלו מן התבערה,

והשכינה לא זזה משם עד היום הזה.

שביעים שמות לירושלים

אמרו רבותינו: "שביעים שמות יש לירושלים".

לפניך חלק משמות ירושלים, סדר אותם לפי סדר א"ב:

מצודת ציון, עיר האלוקים, ברית אל, יבוסי, ירושלים, ציון,
הראל, עיר המוריה, תפארת ישראל, נווה ה', קריה נאמנה,
טבור העולם, העיר, עיר גבורה, משוש תבל .

=====

=====

סמל העיר ירושלים

ירושלים

1. כמה חלקים בסמל ? _____ .
2. מהם חלקי הסמל ? _____
3. מה מסמלים ענפי הזית ? _____
4. מדוע מצויר אריה בסמל ? _____
5. מה נמצא ברקע הסמל ? _____ .
6. מדוע ? _____

עתיק מאד וחדש בעיר ירושלים – רשום אתרים ומקומות

_____ - עתיק

_____ - חדש